

Aktuálne tendencie vo výskume jazyka (Aktuelle Tendenzen in der Sprachforschung. Radoslav Štefančík et al. Eisenstadt: E. Weber Verlag GmbH 2015. 176 s. ISBN 978-385253-523-4)

Nina Cingerová

Filozofická fakulta Univerzity Komenského
cingerova@fphil.uniba.sk

Problematika skvalitňovania vyučovania cudzích jazykov, jeho zosúladovania a prispôsobovania požiadavkám súčasnej globalizovanej spoločnosti, v ktorej stúpajú nároky na jazykové (a kultúrne) kompetencie, patrí k neustále aktuálnym problémom. Zborník *Aktuelle Tendenzen in der Sprachforschung*, predstavujúci prehľad ťažísk vedeckého záujmu vysokoškolských pedagógov – germanistov, poukazuje v tejto súvislosti na dôležitosť inovatívnych foriem vzdelávania orientovaných na vyučovanie cudzích jazykov s presahom do iných disciplín.

Zborník je členený do šiestich kapitol. Prvá (*Kontrastive Linguistik – Stand und Aufgaben*), z pera L. Adamcovej, je venovaná kontrastívnej jazykovede. Autorka správne konštatuje, že literatúra k danej problematike je nesmierne bohatá, čo môže predstavovať kameň úrazu v prípade potreby rýchlej a predbežnej orientácie v otázke. Načrtáva preto v stručnosti miesto kontrastívnej jazykovedy v rámci porovnávacej jazykovedy, počiatky, kľúčové postavy a školy tejto oblasti výskumu. S cieľom poukázať na prínos výskumu v kontrastívnej lingvistiky pre lingvodidaktiku predstavuje L. Adamcová kľúčové pojmy danej disciplíny – „interferencia“ a „transfer“. V praktickej polohe sa článok sústreďí predovšetkým na jednu konkrétnu čiastkovú oblasť – kontrastívnu fonetiku.

D. Lišková poukazuje v druhej kapitole (*Phraseologismen in den deutschen populärwissenschaftlichen Texten mit Fokus auf die Wirtschaft (eine komparative Analyse)*) na korpuse frazém z nemeckých populárno-vedeckých textov na medzijazykové zhody a rozdiely. S cieľom precíznejšej kategorizácie delí excerpované frazeologizmy do nasledujúcich skupín: bezekvivalentné (absencia frazeologizmov v slovenskom jazyku); úplná ekvivalencia (morfologická, syntaktická, sémantická, štylistická zhoda); čiastočná ekvivalencia (komponenty a morfosyntaktické vlastnosti frazém sú rôzne, sémantické a štylistické hodnoty sa zhodujú) a ekvivalencia základného slova frazémy. Kapitulu uzatvára návrh práce s autentickými textmi na hodinách venovaných ekonomickej nemčine.

Tretia kapitola z pera E. Szeherovej má názov *Didaktische Strategien bei der Erstellung von Wissenschaftstexten* a predstavuje reflexie a možnosti didaktického aplikovania vedeckého jazyka v rámci univerzitného štúdia. Autorka sa bližšie dotýka písomnej a hovorenej produkcie a recepcie vedeckých textov, v empirickej časti sa zameriava na analýzu didaktických stratégií evaluovaných vo výučbe, pričom poukazuje na možnosti a hranice osvojovania štruktúr vedeckého jazyka a potrebu systematickej senzibilizácie pre korektnú, kultivovanú a odbornú komunikačnú kompetenciu.

K. Seresová sa v kapitole *Kompetenzprofil eines Übersetzers. Beispiel zur Entwicklung der Textanalyse-Kompetenz* zasa sústreďuje na to, aké zručnosti a schopnosti musí spĺňať dobrý prekladateľ, a predstavuje detailný kompetenčný profil translátora, ktorý by mal byť zohľadňovaný v priebehu jeho vzdelávania.

V centre pozornosti predposlednej kapitoly zborníka (*Einsatz der Landeskunde im D-A-CH-Fremdsprachenunterricht*), ktorej autorkou je I. Kunovská, sú interkultúrne aspekty

lingvodidaktiky, možnosti rozvoja jazykovej a kultúrnej kompetencie prostredníctvom zaradenia krajinovedných informácií do procesu vyučovania cudzích jazykov.

Nielen pre lingvistov môže byť zaujímavá posledná kapitola predstavovaného zborníka – *Politische Sprache im Konzept der sozioökonomischen Konfliktlinien – eine politikwissenschaftliche Perspektive*. Radoslav Štefančík v interdisciplinárne orientovanej štúdií o slovenskom politickom diskurze sprístupňuje diskurzívnu organizáciu sociálneho priestoru, pričom sa zameriava prioritne na momenty zlomov – transformácie ustáleného štruktúrovania diskurzívneho priestoru. V tejto súvislosti obracia pozornosť predovšetkým na opozície, ktoré boli rozhodujúce pri konštituovaní identít jednotlivých subjektov sociálneho priestoru.

Zborník *Aktuelle Tendenzen in der Sprachforschung* predstavuje sondu do aktuálnych trendov v slovenskej germanistickej lingvodidatike a ako taký môže byť zaujímavý nielen pre iných odborníkov v tejto oblasti, ale aj prakticky využiteľný pri výučbe cudzích jazykov.